

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการละเหตุผล

การสร้างมาตรฐานเป็นเครื่องมือในการพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันในระดับประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ โดยเฉพาะโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน(มผช.)ซึ่งเป็นการยกระดับมาตรฐานสินค้าที่ผลิตในชุมชน ที่ผู้ประกอบการจำนวนมากเห็นประโยชน์ที่จะได้รับ เพราะเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันในตลาดโลกและทำให้ผู้บริโภคตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการที่ได้มาตรฐาน มผช. เพราะเชื่อถือในคุณภาพที่ได้มาตรฐาน และผลทางการตลาดที่ตามมาคือเกิดประโยชน์ต่อธุรกิจในระยะยาว ดังนั้นมาตรฐานสินค้าจะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในชีวิตประจำวันของผู้บริโภค เพราะมาตรฐานเป็นเกณฑ์ที่ต้องมีเพื่อใช้ในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการของผู้บริโภค ซึ่งมาตรฐานจากหน่วยงานใดคงต้องขอรับคำปรึกษาและคำแนะนำจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีผู้บริโภคอีกเป็นจำนวนมากที่ไม่เชื่อมั่นในมาตรฐานของสินค้าบางชนิดก่อนซื้อสินค้าและบริการทุกชนิด ผู้บริโภคจะตรวจสอบมาตรฐานที่ออกโดยหน่วยงานต่างๆ

มาตรฐานชุมชนจึงเป็นมาตรฐานแรกของการสร้างธุรกิจ ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคในระดับชุมชนในอีกทางหนึ่ง นอกจากนั้นการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน ยังเป็นการสะสมคะแนนสำคัญในการประเมินผลในเวลาที่คุณประกอบการต้องการส่งผลงานเข้าประกวดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ เพราะการสร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนเป็นก้าวแรกในการที่จะทำให้ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสร้างมาตรฐานมองเห็นผู้ประกอบการรายนั้นได้โดยชัดเจน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2552)

หากจะกล่าวถึงการพัฒนาชุมชนที่สามารถแข่งขัน และอนุรักษ์ไว้ซึ่งวิถีชีวิตดั้งเดิม หลายคนก็นึกถึงตลาดบางหลวงซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่อายุกว่า 100 ปี จากข้อมูลก่อตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2446 ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีน (หรือแม่น้ำสุพรรณบุรี) ด้านฝั่งตะวันตก เป็นห้องแถวไม้สองชั้นหันหน้าเข้าหากัน ยาวจากหัวตลาดถึงท้ายตลาดประมาณ หกสิบแปดห้อง ปัจจุบันยังคงสภาพความสวยงามและบรรยากาศ ของสถาปัตยกรรมตลาดเก่าในอดีต ไว้อย่างสมบูรณ์ ทั้งรูปแบบวิถีชีวิต ที่เรียบง่าย การค้าขายของคนในชุมชน รวมทั้งประเพณีและวัฒนธรรม ที่ผสมกลมกลืนระหว่างวัฒนธรรม

ไทย-จีนที่สืบทอดกันมาเป็นเวลากว่า 100 ปี การสร้างตลาดบางหลวงในอดีต ได้เริ่มจากคนจีนโพ้นทะเล ที่อพยพมาตั้งถิ่นฐานที่บางหลวง จนกลายเป็นชุมชนที่ประกอบการค้า จึงสร้างเป็นตลาดเรือไม้สองชั้น หันหน้าเข้าหากัน โดยสร้างตลาดบนก่อนเป็นตลาดแรก เมื่อตลาดมีความเจริญรุ่งเรืองชุมชนเริ่มขยาย ได้มีการสร้างตลาดล่าง และตลาดกลางตามลำดับ เดิมตลาดบางหลวงเป็นแหล่งค้าขายทางน้ำ เพราะมีท่าเรือที่สะดวกในการขนถ่ายสินค้า มีบริษัทสุพรรณชนส่งให้บริการเดินเรือจากสุพรรณบุรีไปยังสถานีรถไฟจี้วราย เพื่อเดินทางระหว่างหมู่บ้านหรือเข้ากรุงเทพฯ มีการสร้างถนน รถยนต์ก็มาแทนที่เรือ ทำให้การค้าขายทางน้ำเริ่มซบเซาลง แต่การค้าขายของชาวตลาดบางหลวงก็ยังคงอยู่ และยังคงรักษาเอกลักษณ์ด้านต่าง ๆ ไว้อย่างสมบูรณ์ เช่นร้านขายยาจีนสมุนไพร ร้านทำฟันปลอม ร้านทำทองร้านบัดกรีโลหะ ร้านทำเส้นก๋วยเตี๋ยว (<http://www.moohin.com>) ดังนั้น การสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์ในตลาดบางหลวงจึงเป็นมาตรฐานอ้างอิงที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสำหรับผู้ประกอบการและสร้างความเชื่อมั่นในตัวสินค้าของผู้บริโภค

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหารของชุมชนตลาดบางหลวง โดยผลการวิจัยดังกล่าวสามารถส่งเสริมและสนับสนุนมาตรฐานราคาผลิตภัณฑ์อาหาร และสามารถสร้างความเชื่อมั่นในตัวผลิตภัณฑ์สินค้าตัวอื่น และส่งผลให้เป็นอีกช่องทางหนึ่งสำหรับการบริโภคแบบยั่งยืนต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหาร

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

ราคา หมายถึง มูลค่าของผลิตภัณฑ์หรือบริการที่แสดงค่าออกมาในรูปหน่วยเงิน หรือหน่วยการแลกเปลี่ยนอื่นๆ

มูลค่า หมายถึง ความสามารถของผลิตภัณฑ์หนึ่งในหน่วยการแลกเปลี่ยนกับผลิตภัณฑ์อื่นๆ

การสร้างวัฒนธรรมประจำร้าน หมายถึง รูปแบบการทักทาย การสร้างความประทับใจให้กับลูกค้า

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อาหาร หมายถึง ผลิตภัณฑ์อาหารที่สามารถยอมรับได้ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วนหลัก คือ คุณภาพของผลิตภัณฑ์และการบริหารจัดการ

การบริการลูกค้า หมายถึง ความรวดเร็วในการบริการ เริ่มตั้งแต่ลูกค้าเดินเข้าร้าน สั่งอาหารจนถึงการเก็บเงินนั้นจะต้องมีความรวดเร็วและถูกต้อง

ความสะอาด หมายถึง ความสะอาดที่ถูกต้องตามข้อกำหนดของกรมอนามัย ได้แก่

1 สถานที่มีความสะอาด

2 วัตถุดิบมีความเหมาะสมในการนำมาประกอบอาหาร

3 การผลิต การเตรียมอาหาร เช่น วัตถุดิบมีการล้างเรียบร้อยแล้ว

4 ขั้นตอนในการจัดเก็บ โดยเฉพาะอาหารที่ปรุงสำเร็จ แล้วได้มีการจัดเก็บเหมาะสม

การขนส่ง หมายถึง การควบคุมสภาวะของการขนส่ง เช่น ในเรื่องของความร้อน ความเย็น อุณหภูมิของอาหาร

4. ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยนี้เป็นงานวิจัยประยุกต์ เพื่อจัดทำมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหารของชุมชนมีดังนี้

ขอบเขตด้านตัวแปรและเนื้อหา ได้แก่ 1) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคา อาหาร 2) วัตถุประสงค์ในการกำหนดราคาอาหาร 3) ราคาที่กำหนดมีผลต่อสินค้าอย่างไร 4) นโยบายการตั้งราคาสินค้า

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. ประชากร ได้แก่ ผู้ขายสินค้า และผู้บริโภครที่มาเลือกซื้อและขายสินค้าในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ขายสินค้า และผู้บริโภครที่มาเลือกซื้อและขายสินค้าในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling:SRS) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 58 คน

ขอบเขตด้านสถานที่ที่วิจัย ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางหลวง อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

ขอบเขตด้านเวลาที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้เวลาทำการวิจัยตลอดโครงการเป็นระยะเวลา 1 ปี โดยเริ่มตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2552 ถึงเดือน กันยายน 2553

5. ผลการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

ทราบถึงวิธีการสร้างมาตรฐานราคาผลิตภัณฑ์ เพื่อการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์อาหารให้เป็นที่ยอมรับและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภค

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการ

1. ทราบถึงวิธีการกำหนดราคาของผลิตภัณฑ์อาหารในตลาดบางหลวง
2. ได้มาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหารในตลาดบางหลวง
3. ผลิตภัณฑ์อาหารตลาดบางหลวงมีมาตรฐานราคาเป็นที่ยอมรับ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

7. แนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

สามารถนำข้อมูลมาตรฐานราคาผลิตภัณฑ์อาหารของตลาดบางหลวงมากำหนดราคาขาย และเป็นต้นแบบสำหรับผลิตภัณฑ์ชนิดเดียวกันหรือชนิดใกล้เคียงกัน

8. สรุป

การสร้างมาตรฐานราคาของผลิตภัณฑ์อาหาร เป็นการสำรวจข้อมูลของผู้ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อาหาร ราคาเสนอขาย และมีวิธีการกำหนดราคาขายผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งการสร้างมาตรฐานราคาผลิตภัณฑ์อาหารนั้น จะต้องเกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆมากมาย และต้องไม่กระทบต่อการกำหนดราคาขาย